

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α

Πλαίσιο συμμετοχής

Συστήνεται όπως οι δράσεις αναπτυχθούν σε ένα πλαίσιο εκπαίδευσης και ενδυνάμωσης των μαθητών/μαθητριών για πρόληψη και διαχείριση της σχολικής βίας προωθώντας παιδαγωγικές πρακτικές που καλλιεργούν την αρχή της δημοκρατίας, του διαλόγου, της συμπερίληψης και της μηδενικής ανοχής στη βία. Στόχος η εμπάθυνση και η ενίσχυση των κοινωνικών δεξιοτήτων των μαθητών/μαθητριών μέσω διαδραστικών δραστηριοτήτων, και η ενδυνάμωση των γνώσεων που αφορούν στα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που έχουν οι ίδιοι/ίδιες και οι γύρω τους και σχετίζονται με θέματα γύρω από τη σχολική βία. Σημειώνεται πως, για να έχουν μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα στην αλλαγή αντιλήψεων και συμπεριφορών, οι δράσεις θα πρέπει να αποτελούνται κυρίως από βιωματικές δραστηριότητες, με αλληλεπίδραση μεταξύ των συμμετεχόντων/συμμετεχουσών. Χρειάζεται, επίσης, να είναι επικεντρωμένες στο θέμα, με αρχική, ενδιάμεση και τελική αξιολόγηση, όπου είναι δυνατόν.

Υπενθυμίζεται ότι ο σκοπός της νέας Εθνικής Στρατηγικής (ΕΣ) του ΥΠΑΝ είναι η υιοθέτηση μίας ολιστικής προσέγγισης, η οποία θα διασφαλίσει την ενδυνάμωση και την ενεργό συμμετοχή όλων των εμπλεκομένων για την πρόληψη και αντιμετώπιση του φαινομένου της σχολικής βίας και παραβατικότητας, μέσω της δημιουργίας ενός ασφαλούς σχολικού κλίματος, το οποίο να προωθεί έμπρακτα κουλτούρα συμπερίληψης και καλλιέργεια κοινωνικών δεξιοτήτων. Πιο συγκεκριμένα, τα σχολεία καλούνται να αναπτύξουν θέματα που να συσχετίζονται με τις δράσεις του 3^{ου} Πυλώνα της ΕΣ:

3.1 Εμπλοκή μαθητών/μαθητριών στην πρόληψη και διαχείριση της σχολικής βίας.

3.4 Ενίσχυση καλλιέργειας κοινωνικών δεξιοτήτων, δεξιοτήτων επικοινωνίας και αξιών ζωής (ανάπτυξη ενσυναίσθησης, καλλιέργεια σεβασμού) για ενδυνάμωση των μαθητών/μαθητριών.

3.5 Ενδυνάμωση των γνώσεων των μαθητών/μαθητριών για τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους που προκύπτουν από τις σχετικές νομοθεσίες και κανονισμούς.

3.6 Προώθηση αθλητικών, πολιτιστικών και περιβαλλοντικών δραστηριοτήτων ως μέσα πρόληψης της βίας.

3.7. Υλοποίηση προγραμμάτων πρόληψης φαινομένων βίας και ενδυνάμωσης σε παιδιά.

Συστήνεται όπως οι δράσεις που θα αναπτύξουν τα σχολεία στο πλαίσιο του διαγωνισμού διασφαλίζουν ότι:

1. Ο/Η κάθε μαθητής/μαθήτρια συμμετέχει ενεργά στη σχολική ζωή και την εκπαιδευτική διαδικασία, ανεξάρτητα από ιδιαιτερότητες που σχετίζονται με χαρακτηριστικά όπως είναι το φύλο, το χρώμα, η εμφάνιση, η εθνικότητα, η κοινότητα ή η θρησκευτική ομάδα, το καθεστώς παραμονής στη χώρα, η καταγωγή, οι θρησκευτικές ή άλλες πεποιθήσεις, η αναπηρία, η ηλικία, ο σεξουαλικός προσανατολισμός, η ταυτότητα φύλου, η γλώσσα, η προφορά, οι συνήθειες, το επάγγελμα των γονέων/κηδεμόνων, η κοινωνικοοικονομική κατάσταση ή η κουλτούρα.

- II. Ικανοποιούνται οι ανάγκες των μαθητών/μαθητριών, για γνώσεις, δεξιότητες και στάσεις ζωής.
- III. Προάγονται γνώσεις, στάσεις και δεξιότητες που διασφαλίζουν τη μηδενική ανοχή στη βία.
- IV. Προάγεται και προστατεύεται η σωματική και ψυχολογική ευημερία των μαθητών/μαθητριών και των εκπαιδευτικών.
- V. Εμπλέκεται το Μαθητικό Συμβούλιο, η οικογένεια, η κοινότητα και η ευρύτερη πολιτεία στην ανάπτυξη και την εφαρμογή όλων των πολιτικών και προγραμμάτων του σχολείου, συμπεριλαμβανομένων αυτών που αφορούν στην προστασία των μαθητών/μαθητριών από κάθε μορφή βίας και που διδάσκουν στους/στις μαθητές/μαθήτριες να σέβονται το δικαίωμα των άλλων για προστασία από κάθε μορφή βίας.

Μεθοδολογία:

Είναι σημαντικό το κάθε σχολείο που θα λάβει μέρος στον διαγωνισμό να παρουσιάσει και να επεξηγήσει τη **διαδικασία** που ανέπτυξε και ακολούθησε για την υλοποίηση των δράσεων για την **εκπαίδευση και ενδυνάμωση μαθητών/μαθητριών για πρόληψη και διαχείριση της σχολικής βίας**, τεκμηριώνοντας τη συλλογική συμμετοχή εκπαιδευτικών, μαθητών/μαθητριών και άλλων μελών της σχολικής κοινότητας, καθώς και σχετικών φορέων. Η χαρτογράφηση της διαδικασίας που θα εφαρμοστεί αποτυπώνεται με τη συμπλήρωση του σχετικού πίνακα (Παράρτημα Β). Επιπρόσθετα, το κάθε σχολείο θα πρέπει να υποβάλει το/τα τεκμήριο/α της δράσης του, δηλαδή το/τα έργο/α που έχει/έχουν αναπτυχθεί, που μπορεί να έχει/έχουν μία ή και περισσότερες μορφές από τις επιλογές που παρουσιάζονται πιο κάτω.

Τύπος και μορφή δράσεων:

Τα σχολεία θα πρέπει να υποβάλουν το τελικό αποτέλεσμα της δράσης που εφάρμοσαν, το/τα έργο/α δηλαδή που έχει/έχουν αναπτυχθεί.

Η μορφή των δράσεων που θα μπορούσαν τα σχολεία να συμπεριλάβουν στην εκπαίδευση και ενδυνάμωση παιδιών για πρόληψη και διαχείριση της σχολικής βίας **είναι μία ή και περισσότερες από τις πιο κάτω:**

Μορφή δράσης	Κριτήρια
Δημιουργία βίντεο	Το βίντεο μπορεί να είναι ταινία μυθοπλασίας, ντοκιμαντέρ ή δημοσιογραφικό ρεπορτάζ. Η χρονική διάρκεια να μην ξεπερνά τα επτά λεπτά. Το αρχείο πρέπει να έχει τη μορφή mp4 ή mov.
Δημιουργία οπτικοακουστικού μηνύματος, κοινωνικού περιεχομένου	Η χρονική διάρκεια του οπτικοακουστικού μηνύματος δεν πρέπει να ξεπερνά το ένα λεπτό. Το αρχείο να παραδοθεί σε μορφή mp4 ή mov.
Δημιουργία μουσικού βιντεοκλίπ	Η χρονική διάρκεια του μουσικού βιντεοκλίπ να μην ξεπερνά τα τρία λεπτά. Το αρχείο να παραδοθεί σε μορφή mp4 ή mov.
Δημιουργία ραδιοφωνικού μηνύματος κοινωνικού περιεχομένου	Η χρονική διάρκεια του ραδιοφωνικού μηνύματος να μην ξεπερνά το ένα λεπτό. Το αρχείο να παραδοθεί σε μορφή mp3.
Δημιουργία θεατρικού δρώμενου	Διαδικασία επιλογής, δημιουργίας, παραγωγής, υλοποίησης, πραγματοποίησης θεατρικού δρώμενου, που σχετίζεται με θέματα εκπαίδευσης και ενδυνάμωσης παιδιών για πρόληψη και διαχείριση της σχολικής βίας

Μαθητικό συνέδριο	Δράσεις που αναπτύχθηκαν στο πλαίσιο ενός μαθητικού συνεδρίου (π.χ. πρακτικά, εργαστήρια, παρουσίαση ερευνών, μαθητικές εκδόσεις κ.ά.)
Έρευνα	Σχεδιασμός, υλοποίηση, αξιολόγηση και αποτελέσματα έρευνας για θέματα εκπαίδευσης και ενδυνάμωσης παιδιών για πρόληψη και διαχείριση της σχολικής βίας στο σχολείο/στην κοινότητα/στην εκπαίδευση/στην κοινωνία γενικότερα.
Παρέμβαση στην κοινότητα	Δράσεις εμπλοκής της κοινότητας του σχολείου στο πλαίσιο της εκπαίδευσης και ενδυνάμωσης παιδιών για πρόληψη και διαχείριση της σχολικής βίας στο σχολείο/στην κοινότητα/στην εκπαίδευση/στην κοινωνία γενικότερα.

Προϋποθέσεις:

Το κάθε σχολείο που θα συμμετάσχει στον διαγωνισμό, θα πρέπει να εξασφαλίσει από προηγουμένως, για σκοπούς φωτογράφισης ή/και κινηματογράφησης μαθητών/μαθητριών, τη **γραπτή συγκατάθεση των γονέων/κηδεμόνων** των μαθητών/μαθητριών των οποίων τα πρόσωπα θα φαίνονται στο υλικό που θα επιλέξει να αποστείλει, ώστε αυτό να μπορεί να αξιοποιηθεί σε περίπτωση που αποφασιστεί η δημοσίευσή του. Τα έντυπα συγκατάθεσης των γονέων/κηδεμόνων θα πρέπει να αποθηκευτούν σε ψηφιακό περιβάλλον αποθήκευσης εγγράφων (Cloud Drive), π.χ. OneDrive, GoogleDrive, DropBox (σε μορφή zip file) στο σχολείο.

Κριτήρια αξιολόγησης:

Η Επιτροπή θα αξιολογήσει τη **διαδικασία** που ακολουθήθηκε στο πλαίσιο της/των δράσης/δράσεων προώθησης της εκπαίδευσης και ενδυνάμωσης παιδιών για πρόληψη και διαχείριση της σχολικής βίας, λαμβάνοντας υπόψη τα πιο κάτω κριτήρια:

- Σκοπός και στόχος δράσης/δράσεων.
- Διασύνδεση της/των δράσης/δράσεων με το ιδιαίτερο περιβάλλον της σχολικής μονάδας.
- Σύνδεση της/των δράσης/δράσεων με το Σχέδιο Αγωγής Υγείας και Πρόληψης της Παραβατικότητας ή/και το Ενιαίο Σχέδιο Βελτίωσης της Σχολικής Μονάδας.
- Περιγραφή δραστηριοτήτων που υλοποιήθηκαν (επισυνάπτονται σχετικά αποδεικτικά στοιχεία, π.χ. πρακτικά συνεδριών, φωτογραφικό υλικό, έγγραφα κ.λπ.).
- Ενεργός εμπλοκή των μαθητών/μαθητριών και συνεργασία με άλλες ομάδες (εκπαιδευτικούς, οικογένειες, μέλη της κοινότητας κ.λπ.) στον σχεδιασμό, υλοποίηση και αξιολόγηση της/των δράσης/δράσεων.
- Συνεργασία με υπηρεσίες και φορείς εκτός σχολείου για υλοποίηση της/των δράσης/δράσεων.
- Πόροι που αξιοποιήθηκαν (προσωπικό, χρήματα, μέσα-υλικά, χρόνος κ.λπ.).
- Πρωτοτυπία, επινοητικότητα και δημιουργικότητα δράσης/δράσεων.
- Αξιολόγηση της/των δράσης/δράσεων από το σχολείο («προστιθέμενη» αξία στο ιδιαίτερο περιβάλλον της σχολικής μονάδας, τελική εκτίμηση προόδου, αναστοχασμός).

Επιτροπή αξιολόγησης:

Για την αξιολόγηση των δράσεων θα συσταθεί Επιτροπή, την οποία θα απαρτίζουν εκπρόσωποι από τις πιο κάτω Υπηρεσίες/Υπουργεία:

- Παιδαγωγικό Ινστιτούτο-Παρατηρητήριο για τη Βία στο Σχολείο
- Υπηρεσία Εκπαιδευτικής Ψυχολογίας, (εκπρόσωπος στο Συμβούλιο Εγκληματικότητας)
- Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως
- Γραφείο Επιτρόπου του Πολίτη

Αποτελέσματα αξιολόγησης:

Τα αποτελέσματα αξιολόγησης των δράσεων θα ανακοινωθούν μέσω σχετικής εγκυκλίου στην ιστοσελίδα του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου και θα αναρτηθούν στην ιστοσελίδα του ΠΑ.ΒΙ.Σ. Η απονομή των βραβείων θα πραγματοποιηθεί εντός του 2025, σε ειδική τελετή. Η ακριβής ημερομηνία και ο χώρος θα ανακοινωθούν αργότερα, με επιστολή που θα αποσταλεί στα σχολεία από το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως και συγκεκριμένα από τον Τομέα Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, Αντιεγκληματικής και Σωφρονιστικής Πολιτικής.

Σε κάθε σχολείο που θα βραβευθεί θα δοθεί χρηματικό ποσό ύψους €300. Το ποσό αυτό θα χρησιμοποιηθεί για πρωτοβουλίες και δράσεις που σχετίζονται με την εκπαίδευση και ενδυνάμωση παιδιών για πρόληψη και διαχείριση της σχολικής βίας, καθώς και την προαγωγή της ενεργού πολιτότητας. Σε κάθε σχολείο που θα εξασφαλίσει βραβείο ή έπαινο, θα απονεμηθεί τιμητική πλακέτα. Τα υπόλοιπα σχολεία που θα συμμετάσχουν στον διαγωνισμό θα λάβουν πιστοποιητικό συμμετοχής.

Προθεσμία υποβολής:

Τα ενδιαφερόμενα σχολεία μπορούν να υποβάλουν Δήλωση Συμμετοχής στον διαγωνισμό, αποστέλλοντας τα απαραίτητα έγγραφα και αρχεία (Παράρτημα Β) στην ηλεκτρονική διεύθυνση kalespraktikes@cyearn.pi.ac.cy μέχρι την Παρασκευή, 20/6/2025.